TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thương mại biên giới: Tiềm năng lớn, thách thức nhiều

15:58 25/08/2025

Với lợi thế đường biên giới dài, Tuyên Quang có điều kiện thuận lợi để phát triển thương mại biên giới. Những năm qua, hoạt động này đã mang lại kết quả tích cực, tuy nhiên, để thương mại biên giới thực sự trở thành động lực phát triển bền vững, tỉnh vẫn đối diện nhiều nút thắt về hạ tầng, dịch vụ và cơ chế phối hợp cần sớm tháo gỡ.

Theo báo cáo tại buổi làm việc giữa Bộ Công Thương và UBND tỉnh Tuyên Quang sáng 25/8, giai đoạn 2021-2025, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua biên giới đạt gần 1,55 tỷ USD, riêng năm 2025 ước đạt 500 triệu USD. Đây là kết quả quan trọng, khẳng định vai trò ngày càng lớn của thương mại biên giới trong cơ cấu kinh tế địa phương.

Quan hệ hợp tác với các tỉnh Vân Nam, Quảng Tây (Trung Quốc) được duy trì thường xuyên, góp phần tạo thuận lợi cho giao thương. Tuyên Quang cũng đã hoàn thành mở chính thức cặp cửa khẩu Săm Pun - Điền Bồng, đưa vào khai thác tuyến vận tải quốc tế Hà Giang - Thanh Thủy - Thiên Bảo - Văn Sơn và Hà Giang - Xín Mần - Đô Long - Văn Sơn. Khu Kinh tế cửa khẩu Thanh Thủy đã thu hút 40 dự án đầu tư dịch vụ thương mại, với tổng vốn đăng ký trên 752 tỷ đồng.

Tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hoàng Gia Long đề nghị Bộ Công Thương hỗ trợ tỉnh tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy hợp tác với các địa phương của Trung Quốc - Ảnh: Báo Công Thương

Cùng với đó, các hội nghị xúc tiến thương mại và kết nối doanh nghiệp được tổ chức thường xuyên, mở ra cơ hội hợp tác sản xuất, tiêu thụ nông sản, nâng cao giá trị hàng hóa địa phương. Những kết quả này cho thấy thương mại biên giới đã góp phần thúc đẩy hội nhập kinh tế quốc tế, tạo sinh kế cho cư dân vùng biên và gắn kết quan hệ hữu nghị Việt Nam - Trung Quốc.

Nút thắt chưa được tháo gỡ

Dù đạt được thành tựu nhưng thương mại biên giới của Tuyên Quang vẫn tồn tại nhiều hạn chế. Xuất nhập khẩu hiện chủ yếu tập trung tại cặp cửa khẩu quốc tế Thanh Thủy - Thiên Bảo, trong khi các cửa khẩu khác hoạt động chưa sôi động. Tiến độ một số công trình giao thông biên giới còn chậm, việc mở lối đi tại Mốc 504 Lũng Làn vẫn chưa hoàn thành.

Hạ tầng phục vụ xuất nhập khẩu, dù đã được đầu tư, vẫn thiếu đồng bộ; dịch vụ logistics chưa đáp ứng yêu cầu. Hàng hóa xuất khẩu chủ yếu là nguyên liệu thô, giá trị gia tăng thấp; tỉnh chưa thu hút được doanh nghiệp lớn hay nhà đầu tư chiến lược để dẫn dắt thị trường.

Một thách thức khác đến từ phía đối tác. Cơ chế điều phối nhập khẩu từ Trung Quốc còn hạn chế, nhiều thời điểm gây ùn ứ hàng hóa tại cửa khẩu. Hoạt động chợ biên giới, lối mở giao thương của cư dân vùng biên chưa được phục hồi và phát triển tương xứng với nhu cầu.

Những yếu tố này khiến thương mại biên giới của tỉnh chưa tạo được sức bật như kỳ vọng, chưa phát huy hết tiềm năng vốn có.

Cần đột phá chính sách và hạ tầng

Tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hoàng Gia Long khẳng định Tuyên Quang có tiềm năng rất lớn để phát triển thương mại biên giới. Ông đề nghị Bộ Công Thương hỗ trợ tỉnh tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy hợp tác với các địa phương của Trung Quốc, đặc biệt trong việc giảm ùn tắc hàng hóa và mở rộng danh mục mặt hàng nhập khẩu.

Tỉnh cũng kiến nghị Trung ương và Bộ Công Thương quan tâm đầu tư hạ tầng cho Khu Kinh tế cửa khẩu Thanh Thủy, hỗ trợ nguồn lực xây dựng hệ thống điện cho 41 thôn chưa có điện, đồng thời kêu gọi đầu tư vào dịch vụ logistics. Một đề xuất quan trọng là nghiên cứu xây dựng chiến lược phát triển xuất khẩu chính ngạch, thí điểm Khu hợp tác qua biên giới và mô hình cửa khẩu thông minh.

Phía Bộ Công Thương đồng tình với các kiến nghị, đồng thời khẳng định sẽ đồng hành cùng tỉnh trong việc phát triển thương mại biên giới giai đoạn 2026-2030. Các giải pháp trọng tâm được gợi mở gồm: Phát triển hạ tầng logistics, mở rộng thương mại điện tử, khai thác thế mạnh nông sản đặc trưng và xây dựng thương hiệu sản phẩm địa phương.

Thứ trưởng Bộ Công Thương Phan Thị Thắng nhấn mạnh Tuyên Quang cần xây dựng Đề án tổng thể phát triển thương mại biên giới, tập trung vào lợi thế so sánh và nhu cầu của thị trường Trung Quốc. Bên cạnh đó, tỉnh cần chú trọng chế biến sâu để gia tăng giá trị, gắn thương mại với du lịch và sản phẩm OCOP, tận dụng Nghị quyết 68 của Bộ Chính trị để huy động nguồn lực từ khu vực tư nhân.

Theo Chinhphu.vn